

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001297

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-03-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мандзюк Олександр Ігорович

2. OLEKSANDR I. MANDZIUK

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6941-9198

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 20-03-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України» філія «Великобичківське лісомисливське господарство»

Код за ЄДРПОУ: 45025549

Місцезнаходження: вулиця Промислова, 39, смт. Великий Бичків, Рахівський р-н., 90615, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державне агентство лісових ресурсів України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 2023-53
ID4178

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21.01

Тема дисертації:

1. Доктринальні положення оподаткування доходів фізичних осіб при виконанні податкового обов'язку
2. Doctrinal provisions of taxation of individuals' income in fulfilling tax obligations

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному та системному дослідженню концептуальних аспектів оподаткування доходів фізичних осіб. Наводяться аргументи щодо необхідності диференціації оподаткування фізичних осіб залежно від структури податкової системи конкретної країни. Виділяється значущість аналізу глобальних моделей податкових систем, де держави можуть враховувати різні параметри, такі як прогресивність, пропорційність, регресивність податкових ставок, при розробці власних систем оподаткування. Також зазначається наявність проблем правового характеру, здатних спричинити подвійне оподаткування фізичних осіб, та відзначаються психологічні особливості ставлення платників податків до сплати прибуткових податків. Платники не асоціюють оплату податків і зборів з отриманням соціальних вигід, а згідно з їх уявленням, це сприймається як відчуження коштів на користь невизначеного суб'єкта, що

може стимулювати намагання ухилитися від сплати податків. Вказується на перевагу прямих податків у більшості країн, але при цьому визначено, що частка непрямих податків також може бути значною, а в деяких випадках (в окремих країнах) і переважною. Прямі податки, поділені на реальні і особисті, стягуються безпосередньо на майно або дохід платника податків. Реальні податки включають поземельні та промислові податки, які сплачуються без врахування дійсного доходу. Особисті податки, такі як прибуткові, корпоративні, податки на приріст капіталу, майнові та спадкоємні, враховують доходи протягом певного періоду. При аналізі податку на доходи фізичних осіб як особистого податку вказується на притаманність цьому виду оподаткування елементів реальних податків. Зроблено аналіз періоду до прийняття Податкового кодексу України, коли до доходів платника податку включалась звичайна вартість майна, переданого по довіреності, якщо умови передачі передбачали право продажу або відчуження цього майна іншою особою. Окреслюється податок як складне явище, що представляє собою систему взаємодіючих елементів і є фундаментальною юридичною конструкцією в податковому праві. Поділ внутрішньої структури податку на елементи пояснюється методологічною доцільністю у контексті системного аналізу. Виявлено концептуальні зміни в оподаткуванні фізичних осіб, обумовлені кодифікацією податкового законодавства України. Досліджено динаміку правового регулювання податку на доходи фізичних осіб, виділивши три етапи. На початку був прийнятий Закон України «Про прибутковий податок з громадян», що діяв недовго. Далі, на другому етапі, було прийнято детальніше регулюючий ці питання Декрет Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян», який відображав прогресивний підхід до оподаткування фізичних осіб. Завершальним етапом було введення у 2003 році Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», що закріпив пропорційну модель оподаткування та врегулював численні спірні аспекти. Податковий кодекс України, прийнятий у 2010 році, не вніс кардинальних змін в оподаткування фізичних осіб, за винятком зміни назви податку на «податок на доходи фізичних осіб». Елементи правового механізму податку, визначені у супідрядності, спрямовані на забезпечення динаміки та реалізації податкового обов'язку. «Правовий» вказує на необхідність розгляду не лише внутрішньої будови податку, але й його закріплення та надання юридичної сили. Використання терміну «елементи правового механізму податку» є найбільш коректним для характеристики юридичної конструкції податку, що відображає його сутність. Важливо відзначити, що елементи закону про податок, хоча вони є головною формою закріплення податку, не відображають його фінансової суті, не формують економічного змісту окремих елементів. Окреслено одну з найбільш вагомих проблем на етапі сучасного розвитку податкового права, що призводить до ототожнення в фінансово-правовій літературі понять об'єкта та предмета оподаткування, та аргументовано необхідність виділення у структурі правового механізму податку як елемента (разом з об'єктом) предмета оподаткування. При цьому, розмежовуючи та характеризуючи дані поняття, доведена кореляція порівняння співвідношення об'єкта та предмета оподаткування із співвідношенням таких філософських категорій, як «зміст та форма», «частина та ціле». Об'єкт оподаткування визначається як конкретні речі, події або явища матеріального світу, що призводять до оподаткування, існуючі в контексті різних податків. Виділяється різниця між об'єктом і предметом оподаткування, що особливо виражена відносно майнових податків.

2. The dissertation is dedicated to a comprehensive and systematic study of the conceptual aspects of taxing individuals' income. Arguments are provided regarding the necessity of differentiating the taxation of individuals based on the tax system structure of a specific country. The significance of analyzing global models of tax systems is emphasized, where states can consider various parameters such as progressivity, proportionality, regressivity of tax rates in developing their tax systems. Additionally, legal problems capable of causing double taxation of individuals are highlighted, and the psychological features of taxpayers' attitudes toward paying income taxes are noted. Taxpayers do not associate the payment of taxes with receiving social benefits and, according to their perception, this is perceived as alienation of funds for the benefit of an undefined entity, which may encourage attempts to evade tax payment. The preference for direct taxes in most countries is indicated, but it is acknowledged that the share of indirect taxes can also be significant and, in some cases (in certain countries), predominant. Direct taxes, divided into real and personal, are levied directly on the property or income of taxpayers. Real taxes include land and industrial taxes, paid without regard to actual income. Personal taxes, such

as income, corporate, capital gains, property, and inheritance taxes, consider income over a specific period. In analyzing the personal income tax as a direct tax, attention is drawn to the resemblance of this type of taxation to elements of real taxes. An analysis of the period before the adoption of the Tax Code of Ukraine is conducted, when the ordinary value of property transferred by proxy was included in the taxpayer's income if the conditions of transfer included the right to sell or alienate this property by another person. The tax is outlined as a complex phenomenon representing a system of interacting elements and being a fundamental legal construction in tax law. The division of the internal structure of the tax into elements is explained by the methodological expediency in the context of systemic analysis. Conceptual changes in the taxation of individuals are identified, driven by the codification of tax legislation in Ukraine. The dynamics of legal regulation of personal income tax are explored, highlighting three stages. The first stage saw the adoption of the Law of Ukraine "On Personal Income Tax," which operated briefly. The second stage involved the adoption of a more detailed Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Personal Income Tax," reflecting a progressive approach to taxing individuals. The final stage was the introduction in 2003 of the Law of Ukraine "On Tax on Personal Income," which established a proportional taxation model and regulated numerous contentious aspects. The Tax Code of Ukraine, adopted in 2010, did not bring about fundamental changes in the taxation of individuals, except for renaming the tax to "personal income tax." Elements of the legal mechanism of the tax, determined in co-ordination, are aimed at ensuring the dynamics and implementation of tax obligations. The term "legal" indicates the need to consider not only the internal structure of the tax but also its consolidation and provision of legal force. The use of the term "elements of the legal mechanism of the tax" is the most accurate for characterizing the legal construction of the tax, reflecting its essence. It is important to note that elements of tax law, while being the main form of fixing the tax, do not reflect its financial essence and do not form the economic content of individual elements. One of the most significant problems in the current development stage of tax law is outlined, leading to the identification of the concepts of the object and subject of taxation in financial-legal literature, and the necessity of distinguishing, within the legal mechanism of the tax, an element (together with the object) of the subject of taxation. In this regard, by differentiating and characterizing these concepts, the correlation of comparing the relationship of the object and subject of taxation with the correlation of such philosophical categories as "content and form," "part and whole" is argued. The object of taxation is defined as specific things, events, or phenomena of the material world that lead to taxation, existing in the context of various taxes. The difference between the object and subject of taxation is highlighted, which is especially pronounced concerning property taxes. The tax base is often a component part of the subject of taxation, to which a tax rate is applied, but sometimes this base is a projection of the subject of taxation onto a defined plane.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Мандзюк О.І. Сутнісні складові категорії податку. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». //Б. 2019. № 1. С 69-78.
2. Мандзюк О.І. Співвідношення прямих і непрямих податків в Україні: Теоретико-прикладні аспекти. Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія». // Б. 2019. № 4. С. 48-58.

- 3. Мандзюк О.І. Компаративний аналіз оподаткування фізичних осіб у країнах Центральної Європи, Північної Америки та в Україні. Держава та регіони. Серія: Право. // Б. 2023. № 3(81). С. 358-364.
- 4. Personal income tax rate in the European Union. Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції іноземними мовами / Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого / Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2019. С. 88-90.
- 5. Мандзюк О.І. Співвідношення об'єкту та предмету оподаткування. Вороновські читання (Судовий прецедент - джерело права або приклад правозастосування) : збірник статей, доповідей та тез учасників міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 4-5 жовтня 2019 р. / Редкол.: М. Кучерявенко, О. Головашевич. Харків : Асоціація фінансового права України, 2019. С. 190-193.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 011U000965

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головашевич Олександр Олександрович

2. OLEKSANDR O. HOLOVASHEVYCH

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Латковська Тамара Анатоліївна

2. TAMARA A. LATKOVSKA

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3159-5994

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Машенко (Покатаєва) Ольга Вікторівна

2. OLHA V. MASHCHENKO (POKATAIEVA)

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3897-6845

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Класичний приватний університет

Код за ЄДРПОУ: 19278502

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 70-б, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смичок Євген Михайлович

2. Yevhen M. Smychok

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7040-6223

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Ірина Миколаївна

2. Iryna M. Bondarenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6561-9857

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кучерявенко Микола Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кучерявенко Микола Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна